

IKDIENAS RŪPES

Mūsu agrofirms siera rūpnīcas kolektīvs veiksmīgi risina savus ražošanas uzdevumus. Darba dienas šeit visās maiņās un cehos aizrit saspringti, atvēlētais laiks pilnībā tiek izmantots uzdevumu izpildei. Dabīgi, ka tādos apstākļos panākumi neiet secen, tie ir kolektīva uzicami līdzgaitnieki.

Attēlos: uzņēmuma strādnieku gvardes pārstāvji S. Pūdžs un V. Plone.

Jāņa SILICKA foto

VISU ZEMJU PROLETĀRIEŠI, SAVIENOJĒTIES!

JAUNAIS CELS

AGROFIRMAS «KRASNIJ OKTJABRĀJ» PARTIJAS, ARODBIEDRĪBAS, KOMJAUNATNES KOMITEJU UN ADMINISTRĀCIJAS ORGĀNS

SESTDIENA,
1989. G.
11. FEBRUĀRIS
№ 6 (94)

Cena 2 kap.

PSRS TSSI

Atzinība par krietnu darbu

PSRS Tautas saimniecības sasniegumu izstādes Galvenā komiteja pieņēmusi lēmumu par tematiskās izstādes «Zemkopības intensifikācija — lauksaimnieciskās produkcijas ražošanas pieauguma pamats», kas darbojas Zemkopības paviljonā, dalībnieku apbalvošanu. Par panākumiem lauksaimnieciskās ražošanas attīstīšanā, intensīvo tehnoloģiju ieviešanu lauksaimniecības kultūru ražošanā ar otrās pakāpes diplomu un vērtīgu balvu — portatīvo krāsaino televizoru «Elektronika — C — 401M» — apbalvots kolhoza «Krasnij Oktjabrj» otrā

ražošanas iecirkņa kolektīvs, ko vada Fjodors Gromovs. Šajā iecirknī aizvadītā, 1988. gadā no viena sējumu hektāra vidēji ievāks pa 49 centneriem graudu, 103 procentu apjomā izpildīts ražošanas uzdevums, sasniegts ievērojams darba ražīguma kāpinājums un ietaupīti tiešie ražošanas izdevumi. Vienlaicīgi izstādes sudraba medaļa un naudas prēmija piešķirta šī iecirkņa vadītājam Fjodoram Gromovam un labākajam mehānizatoram Vasilijam Abajevam.

Zirgkopības paviljona pamatekspozīcijā savus panākumus demonstrēja saimniecības šķirnes zirgu audzētavas kolektīvs. Tas apbalvots ar krāsaino televizoru komplektā ar telespēli «Videosports». Izstādes zelta medaļa un prēmija piešķirta zirgkopei Zinaīdai Smukšai. Par sudraba medaļu un attiecīgu naudas prēmiju īpašniekiem kļuvuši zootehniķis Boriss Fjodorovs un zirgkope Marina Belova.

A. IJEVLEVS,
PSRS TSSI Galvenās komitejas priekšsēdētāja vietnieks

Jauno uzdevumu gaismā

Šā gada 22. februārī pulksten 17.20 agrofirms kultūras nama lielajā zālē notiks partijas pirmorganizācijas atklātā sapulce, kurā izskatīsim šādu darba kārtības punktu: «Agrofirms komunistu uzdevumi Latvijas KP CK XV plēnuma (1989. gads) lēmumu gaismā».

Istenojot agrofirms partijas organizācijas pārskata un vēlēšanu sapulces lēmumu par sapulci sagatavošanas un organizēšanas prakses un norises gaite uzlabošanu, no partijas komitejas locekļu un ceha organizāciju sekretāru vietnieku vidus izraudzīta komisija. Notikusi tās sēde, kurā izskatīti Latvijas Kompartijas CK XV plēnuma materiāli, noteikti mūsu organizācijas turpmākās darbības galvenie virzieni.

Stāvokli pareizi novērtēja siera rūpnīcas ceha organizācijas sekretāra vietniece Valentīna Dekse:

— Partijas organizācijas darbu vienmēr vērtē, vadoties no konkrētā veikuma, ko tā devusi, tādēļ no plēnuma materiāliem jāizvēlas tas, kas aktuāls tieši mums, tas, ko mums jāpadara savās mājās. Labāk lai izraudzīto pasākumu klāsts ir mazāks, toties būs efektīvāka to izpildes kontrole.

Sanāksmē izvērsās dzīva diskusija par plēnuma materiāliem, tās gala iznākumā izkristalizējās, ka pašlaik mūsu agrofirmai visaktuālākie ir dabas aizsardzības un ekoloģijas, sociālās attīstības un darba ar jaunatni jautājumi.

Darbam šajos trijos virzienos tad arī izveidotas grupas, kuru sastāvā izraudzīti partijas komitejas locekļi, citi komunisti, bezpartijiskie un komjaunieši. Šo grupu vadītājiem līdz 16. februārim partijas komitejā jāiesniedz dokumenti par pārbaužu rezultātiem, par stāvokli strukturālajos ražošanas apakšuzņēmumos, kā arī savi priekšlikumi dotajos jautājumos.

Ekoloģijas grupas vadītāja ir Vera Filimonova, ar viņu kopā strādā Igors Lebedevs, Pēteris Smukša, Ivans Staričenoks un Valērijs Unžakovs.

Sociālās attīstības jautājumu risināšanas grupu vada Anatolijs Sabanskis, ar viņu kopā strādā Tatjana Gromova, Janīna Pauniņa, Aina Rožkalne un Anna Romanova.

Darbā ar jaunatni — grupas vadītāja Marija Reča, šajā grupā darbojas Genovefa Bikovska, Ināra Gurgava, Ļubova Ribakova, Ingrida Skačkova un Marija Pauniņa.

Izraudzīties grupas un uzticēt tām darbu ir tikai iesākums labajām iecerēm, bet tās savu darbu nespēs veikt bez visa kolektīva palīdzības. Tālab šīs grupas griežas pie visiem agrofirms darbiniekiem ar lūgumu iet talkā un palīdzēt sagatavot gaidāmo atklāto partijas sapulci.

ZOJA AGAFONOVA,
agrofirms partijas sekretāre

UZ PRIEKŠVĒLĒŠANU APSPRIEDI

15. februārī mūsu agrofirms kultūras nama zālē notiks pirmsvēlēšanu sanāksme, uz kuru katrs rajona kolektīvs sūtīs piecus pārstāvjus. Sanāksme noteiks, kurus no rajonā izraudzītajiem PSRS tautas deputātu kandidātiem iekļaut biļetenos vēlēšanām 312. Prei-

ļu nacionāli teritoriālajā apgabalā. No agrofirms uz šo sanāksmi kolektīva pilnvaroto konferencē izvirzīti Jāzeps Maslobojevs un Akinfs Maslobojevs (kolhozs), Jānis Vaikulis (siera rūpnīca), Marija Reča (cietes rūpnīca), Antoņina Afanasjeva (linu fabrika).

KAFEJNICA CIEMATĀ

Plašajā ēkā ciematā, kurai uz fasādes greznojas uzraksts «Tirdzniecības centrs», nodošanai ekspluatācijā sagatavota vēl daļa telpu — tajā iekārtota kafejnīca. Ļaudis ir apmierināti, ka arī pie mums būs kā pilsetā, un labprāt ir ar mieru izmantot iespēju pamalkot uzmundrinošo dzērienu, apēst smalkmaizīti.

Direktoru padomē

Kārtējā agrofirms direktoru padomes apspriedē izskatīti vairāki svarīgi darba kārtības jautājumi. Tajā skaitā par darba kolektīvu padomju izveidošanu un to darbības pirmajiem rezultātiem agrofirms rūpniecības uzņēmumos. Sakarā ar to, ka šīm padomēm vēl maz pieredzes, jāorganizē to locekļiem seminārodarbības par aktuālajiem jautājumiem, jāiepazīstina ar šādu padomju darbu kolhozā, kur tās izveidotas pirms vairākiem gadiem.

Pieņemts lēmums par agrofirms vēlētas padomes izveidošanu, kura aktuālo jautājumu izlemšanai pulcēsies ne retāk kā reizi mēnesī. Pilnvaroto sapulču sasaukšanai noteikta pārstāvniecības norma — viens delegāts no desmit cilvēkiem. Šos un citus priekšlikumus paredzēts iekļaut pārvaldes strukturālajā shēmā, kas pašlaik tiek izstrādāta.

Apspriedē praktiski pasākumi, kas saistīti ar agrofirms lietvedības pārkaršanu uz valsts valodu, kuras statuss piešķirts latviešu valodai. Firms ražošanas vienībās pašlaik dedzīgi tiek apspriests Latvijas Padomju Sociālistiskās Republikas likumprojekts par valodām, tiek ierosināti papildinājumi un labojumi. Mūsu kolektīvs saprot šī vēsturiskā akta lielo nozīmi un tam pietiek ar dziļu nopietnību.

Izskatīti daudzi citi jautājumi — par darbu organizēšanu tā, lai līdz jūnijai sākumam tiktu pabeigta cietes ražošanas hidrociklonu iekārtas montāža un tā pārbaudīta rūpnieciskā slodzē, nokārtota piena pārpalikumu savākšana no individuālā sektora saimniecībā, izveidojot jaunu zonu, kurā savācēja strādās ar autocisternu, kā arī citi.

JURIS KAUSA

LATVIJAS ŽURNĀLISTU KONGRESĀ

2. lappuse

IEGŪST LIKUMA SPĒKU

2. lappuse

IECERĒTS IZPILDEI

3. lappuse

MĒS PAR LAUKSAIMNIEKU SAVIENĪBU

2. lappuse

LOPU BAROŠANAS ĀBECE

3. lappuse

ZEMENTOMĀTI

4. lappuse

DABAS STĪRĪTIS

4. lappuse

SMADZĒŅU CENTRS!

3. lappuse

INERTUMAM NAV VIETAS

Šī gada pirmajā komjauniešu sapulcē tika risināti šādi darba kārtības jautājumi: darba plāna pieņemšana 1989. gadam, sadarbība ar Riebiņu vidusskolas jauniešiem un pedagoģiskās vienības organizēšana, noņemšana no VĻKJS uzskaites, iesniegumu izskatīšana.

Jautājumi nopietni, bet kāda bija komjauniešu attieksme pret tiem? Par to nebija grūti spriest, pārskatot pustukšās krēslu rindas zālē. Bija ieradusies tikai apzinīgākie...

Darba plānam par pamatu tika ņemts komjaunatnes komitejā sastādītais projekts. Izskanēja tikai nedaudzki konkrēti papildinājumi: noorganizēt sporta sacensības un draudzības vakarus ar kaimiņu kolhoza jauniešiem, organizēt ekskursijas.

Maz? Maz un tomēr daudz, jo daļa no sapulces dalībniekiem taču bija atnākuši tikai pavērot, kas runās, ko izlems, ko ierodoties... Skanēja ierastās replikas: «Pie mums nekā nav, nekā netiek organizēts...» Uz jautājumu: «Kas būtu jādarīja komjauniešiem?» — klusums... Arī jautājums par sadarbību ar skolas jaunatni un pedagoģiskās vienības nepieciešamību palika neatbildēts.

Tās nepārprotami ir kolhoza komjaunatnes divus gadus ilgās bezdarbības sekas. Organizācija zaudējusi savu autoritāti, tās rindās ir ne mazums tikpat cilvēku. Tāpēc tika izteikti priekšlikumi par disciplīnas ieviešanu un komjaunatnes rindu tīrīšanu. Mums organizācijā nav vajā-

dzīgi cilvēki, kas nevēlas piedalīties mūsu kopīgajos darbos, nevēlas maksāt biedru naudas.

Sapulcē tika apstiprināts darba plāns, kurā bez jau notikušajiem paredzēti šādi pasākumi: februārī — sestdienas talka parka sakopšanai, Padomju Armijas un Jūras Kara flotes dienai veltīts pasākums «Saturieties, zēni!». Martā — Sieviešu dienas sarīkojums, vēl viena talka parka sakopšanai un komjaunatnes sapulce jaunā ceturkšņa darba plāna apspriešanai. Aprīlī — Smieklu diena, V. I. Leņina 119. dzimšanas dienai veltīta sestdienas talka. Maijā — apsējību balles un sociālistiskās sacensības rezultātu apkopošana. Jūnijā — ekskursija un Ligo svētki, kā arī gada III ceturkšņa darba plāna apspriešana. Jūlijā — sienu talka un viens atpūtas vakars. Augustā — draudzības vakars ar kādas kaimiņu saimniecības komjauniešiem. Septembrī — kartupeļu balles un komjauniešu kopsapulce IV ceturkšņa darba plāna apspriešanai. Oktobrī — VĻKJS nodibināšanas dienai veltīta «uguntiņa», pārskata un vēlēšanu sapulce. Novembrī — jautro un asprātīgo kluba sacensības. Decembrī — ziemas saulgriežu komjaunatnes uguntiņa un Jaungada karnevāls.

Tas, kā izdosies īstenot šo plānu, protams, ir atkarīgs no mums katra.

Marija PAUNIŅA,
kolhoza komjaunatnes sekretāre

Periodikā publicētais likumprojekts par valodām mūsu republikā uzņemts atšķirīgi. Iedzīvotāju progresīvās aprindas to uzskata kā pašu par sevi saprotamu lietu: valsts valodas statuss pienākas tieši tai valodai, kurā runā iedzīvotāju pamatsastāvs. Taču viens otrs pret to izturas ar nepatiku vai pat klaju naidu, tādus cilvēkus baida, ka nu būs jāmacās runāt latviski. Netrūkst iebraucēju, kuri mūsu republikā nodzīvojuši daudzus gadus, bet tā arī nav atraduši par vajadzīgu «no-laisties» tik zemu, lai ar cilvēkiem iemācītos sarunāties viņu dzimtajā valodā.

Likumprojekta pirmajā sadaļā teikts, ka latviešu valodas kā valsts valodas statuss nekādā mērā neapspiedīs citu valodu tiesības, neaizliedz Latvijas iedzīvotājiem lietot savu dzimto valodu.

Pilsoņu attiecībās ar valsts orgāniem, kā arī iestādēs, organizācijās, lai saņemtu informāciju, kārtotu dokumentus un citu, valodas izvēles tiesības ir apmeklētājam, pilsonim. Tas nozīmē: ja atnācējs runā krieviski, tad arī vadītājam vai amatpersonai ar viņu jāizskaidrojas krievu valodā, bet, ja apmeklētājs runā latviešu valodā, tad tā ar viņu jārunā arī iestādē. Tātad vadītājiem un amatpersonām jāzina abas valodas — latviešu un krievu. Amatu sarakstus, kuros abu valodu zināšana ir obligāta, izstrādā attiecīgās ministrijas vai resori kārtībā, kādu noteikusi Latvijas PSR Ministru Padome. Ja deputāts, vadītājs, cits atbildīgs darbinieks neprot valodu, kādā pie viņa griežies apmeklētājs, ir jānodrošina tulkošana. Tāpat tas ir arī dažādos forumos — sapulcēs, kongresos, apspriedēs.

Likumdošanas akti, lēmumi un citi dokumenti tiek pieņemti valsts valodā, pievienojot klāt tulkojumu krievu valodā, uz sūdzībām, ierosinājumiem un iesniegumiem valsts iestādes un amatpersonas atbild tajā valodā, kādā bijuši šie iesniegumi.

Daudzi mūsu agrorūpniecības iestādes par to, lai paplašinātu latgaliešu valodas pielietojumu, lai tās mācīšana kļūtu par obligātu skolās. Likumprojekta šajā sakarībā teikts, ka latgaliski var tikt iespiesti drukas darbi, organizēti apmācības kursi, fakultatīvās nodarbības skolās. Tā visa, pēc manām domām, pilnīgi pietiek. Mums pastāvīgi jāorientējas uz literāro valodu, kas nu ieguvis valsts valodas statusu. Mums un Latgalei nav jādzīvo atrautībā no pārējās Latvijas, bet, lai mēs varētu sazināties republikas citās vietās, jāzina literārā valoda.

IEGŪST
LIKUMA
SPĒKU

Likumprojekta valodas aizsardzībai atvēlētā vesela sadaļa. Taču tas vēl nav viss, lai pret valodu, kas ieguvis valsts valodas statusu, mēs atliektos ar dziļu godbijību un nopietnību. Nerunāsim par tiem, kam šī nav dzimtā valoda, bet arī latvieši paši ne vienmēr prot cīnīties savu lielo dārgumu, piesārņo to ar vulgāriem, aizguvumiem no citām valodām, ar «ejošiem» un raiti skanošiem vārdiem. Lielas daļas jauniešu vidū par labā toņa pazīmi uzskata prasmi runāt «lauzītā mēlē», žargonos, tas ir, kad jaunie censoni savu valodu piebārsta ar vārdiem un vārdiņiem, kuriem nav vietas mūsu valodā.

Mēs varam lepoties, ka latviešu valoda, tāpat kā daudz citu mūsu un pasaules valstu tautību nacionālās valodas viņu dzīves vietās, kļuvusi par valsts pārvaldes pamatlīdzekli un valdošo arī savstarpējās attiecībās. Tamdēļ ir jāaudzē šī valoda, jātur tīra, vienlaicīgi saglabājot tās brīnišķīgo tēlainību. Mums vēl ar lielāku cieņu jāizturas pret krievu valodu, pret tām milzīgajām bagātībām, ko dod tās zināšana. Ne tikai tādēļ vien, ka katra valoda ir jauns plats logs uz pasauli, bet arī tamdēļ, ka tā ir atslēga no tīnes, kurā glabājas lieliskas garantantas, kultūra, un arī tamdēļ, lai valsts valodu spētu mācīt saviem kolēģiem darba vietās, kaimiņiem, biedriem.

Likumprojekts par valodām mums liek rūpēties par literāro normu ieviešanu valsts valodas izmantošanā, par tulkojumu uzlabošanu. Līdz šim pārāk bieži nācies redzēt tādas pārādības, ka lieģiķie papīri, sludinājumi, uzraksti un tāmlīdzīgi ir ar tik nopietnām sintaktiskām un stilistiskām kļūdām, ka izsauc nepatiku.

«Mana valoda — mans draugs» — runā tautā. Bet tas notiek tikai tad, ja ar šo lielo dāvanu apejamies prasīgi.

A. MEZMALIS

LATVIJAS ŽURNĀLISTU KONGRESĀ

Latvijas Kompartijas CK Politiskās izglītības nams kļuvis par arēnu, kurā noris spraigas cīņas par pārbūvi mūsu republikā, par atjaunošanos un atdzimšanu. Uz divām dienām — 3. un 4. februārī — zāle bija nodota mūsu republikas žurnālistu delegātu un viņu viesu rīcībā — notika ārkārtējais kongress. Divas dienas te tāpat bija nokaitēta atmosfēra kā Tautības frontes un Interfrontes dibināšanas kongresos, republikas Tautu forumā, agrorūpnieciskā kompleksa darbinieku apspriedē un citos pasākumos. Žurnālistiem tāpat sakrājies daudz risināmu problēmu, neskaidru jautājumu, dažkārt pat aizvainojumu. Arī pati savienība bija palikusi bez vadības. Tālab pēc vairāku pirmorganizāciju ierosinājuma tad arī tika nolemts sasaukt ārkārtējo kongresu.

Atklājot to, delegātus ar īsu uzrunu sveica kongresa sagatavošanas darba grupas vadītājs, republikā pazīstams publicists E. Hānbergs. 1500 žurnālistu lielo saimi šajā forumā pārstāvēja vairāk par 700 delegātiem, bija ieradusies

arī partijas atbildīgi darbinieki, republikas partijas un valdības vadītāji. 69,7 procenti delegātu bija komunisti, 517 delegāti bija latvieši, 145 delegāti krievi, tāpat arī daudzi citu tautību pārstāvji — baltkrievi, ebreji un citi.

Savu uzstāšanos E. Hānbergs bija sagatavojis ar kritisku piesitienu, tomēr viņš uzsvera, ka, attīstoties cīņai par pārbūvi, mūsu zemes žurnālistu kops kļuvis vispopulārākais spēks, bet tas savukārt uzliek arī pastiprinātu atbildību. Kritizējot nepilnības un trūkumus savienības darbā, tās valdi un prezidiju, runātājs atgādināja, ka divos gados, kas aizritējuši kopš iepriekšējā kongresa, žurnālisti sagādājuši daudzas patīkamas pārmaiņas. Tātad ir iespējas arī viņiem pretendēt uz Latvijas PSR Valsts prēmiju, arī viņiem sāk piešķirt nopelniem bagātu žurnālistu nosaukumus, sācis iznākt savs informatīvais biļetens «Vēstnesis».

Viņš nosauca arī daudzas neatrisinātas problēmas, kritizēja žurnālistus

par mazaktivitāti dzīves dialektikas svarīgākajos pagriezienos, pakāvējās pietā, ka šīs profesijas ļaudis vāji apgādāti ar materiāli tehniskajiem līdzekļiem darba veikšanai un tāmlīdzīgi. Par to, ar kādu interesi žurnālisti gatavojās šim kongresam, liecina fakts, ka runāt debažēs bija pieteikušies vairāk par diviem simtiem delegātu, bet divu darba dienu laikā vārdu bija iespējams dot tikai pussimtiem.

Pieņemti vairāki lēmumi un rezolūcijas, tajā skaitā par programmas un statūtu izstrādāšanu, par patstāvību, par bērniem domāto izdevumu laišanu klajā krievu valodā, par žurnāla «Zīlīte» bibliotēkas izdošanu, par attiecībām ar centrālo laikrakstu un žurnālu korespondentiem, kuri akreditēti mūsu republikā un ne vienmēr savos izdevumos pareizi atspoguļo te notiekošo pārmaiņu būvību. Tāpat arī par rūpēm par žurnālistu profesionālās meistarības celšanu, par viņu tiesību aizsardzību. Mūsu republikā pašlaik darbojas 68 žurnālistu pirmorganizācijas, bet savienība

ir to darbības koordinators un konsolidācijas orgāns, žurnālistu atbalstīšanas institūts viņu ikdienas darbā, sadzīvē, rūpējās par savu biedru interešu aizstāvēšanu.

Daudz uzmanības kongresa laikā tika veltīta žurnālistu kultūras atpūtas organizēšanai, lai viņi vairāk varētu piedalīties tūrisma un radošajos ceļojumos pa mūsu zemi un ārvalstīm, atpūsties starptautiskajās bāzēs, tika runāts par līdzekļu fonda izlietojumu, palīdzības sniegšanu biedriem, kuriem tā nepieciešama, par dzīves un sadzīves apstākļu uzlabošanu un citiem jautājumiem. Delegāti vienbalsīgi iestājās par to, lai kopā ar Rakstnieku savienību žurnālistiem tiktu nodota pils Siguldā, kura 1937. gadā speciāli lielāko tiesu par tautas saziēdotājiem līdzekļiem tika celta kā avīžnieku un rakstnieku atpūtas un jaunrades nams, bet pašlaik tur atrodas republikas kūrortu pārvaldes sanatorija «Sigulda».

Antons RANCĀNS,
Latvijas žurnālistu ārkārtējā kongresa delegāts

Juridiskā dienesta loma

Nu jau otro gadu agrorūpniecībā pastāvīgi darbojas juridiskais dienests. Tie, kas nav saistīti ar jurista darbu, varbūt gribēs zināt: bet ko gan dara jurists agrorūpniecībā, kāds no viņa labums? Lai atbildētu uz šiem jautājumiem, gribu sniegt laikraksta lasītājiem nelielu informāciju par savu darbu.

Nosaukšu tikai galvenos no saviem pienākumiem.

Mans uzdevums ir regulāri sekot un pārbaudīt, lai visi tiesiska rakstura dokumentu projekti — pavēles, instrukcijas, lēmumi, nolikumi un citi — atbilstu likumdošanas prasībām, lai tajos nebūtu likumiem neatbilstošas «pašdarbības».

Vēl viens nozīmīgs virziens lauksaimniecības jurista darbā ir līdzdalība līgumu sastādīšanā. Manos pienākumos ietilpst piedalīšanās saimniecisko un citu līgumu izstrādāšanā un noslēgšanā. Jūs jau zināt, ka agrorūpniecībā šādi līgumi slēdzami visai lielā skaitā.

Taču mans galvenais, pamatuzdevums ir pretenziju un prasību kārtošana un vešana. Tas ir darba virziens, kurā labi var uzskatīt ekonomiskos rezultātus, tāpēc mazliet pāanalizēšu, kādi tie bijuši 1988. gadā.

Pagājušajā gadā agrorūpniecībā «Krasnij Oktjabrj» vārdā biju iesniegusi citām organizācijām pretenzijas par kopējo summu 161 689,61 rublis. No tām apmierinātas prasības par 151 609,18 rubliem. Tātad, lūk, šī kopsūmā, pateicoties juridiskajam

dienestam, ienāca agrorūpniecības bankas rēķinā.

Pagājušajā gadā citas organizācijas iesniedza mūsu agrorūpniecībā pretenzijas par kopējo summu 67 660,45 rubli. Taču man izdevās pierādīt, ka daļa no šīm pretenzijām ir juridiski nepamatotas, un mēs tās apmierinājām vien tikai par 12 499,75 rubliem.

Turklāt 1988. gadā ar manu līdzdalību tiesas ceļā no agrorūpniecības darbiniekiem piedzīti 3 811,47 rubli, lai segtu tos zaudējumus, kas radušies šo darbinieku pienākumu neizpildes vai pārviršanās dēļ. Tātad, ja izdara šo skaitļu kopsavilkumu, nav grūti aprēķināt, ka juridiskā dienesta darbības rezultātā agrorūpniecības kase papildinājusies ar 154 820,65 rubliem, bet nav spējusi novērst zaudējumus tikai par 12 499,75 rubliem.

Manos pienākumos ietilpst arī pārrunas un lekcijas par juridiskiem jautājumiem, nepieciešamās konsultācijas sniegšana mūsu sabiedriskajām organizācijām, speciālistiem un citiem agrorūpniecības darbiniekiem likumdošanas jautājumos. Pielāuju: kāds varētu iebilst, ka es visiem nepalīdzu. Bet tas ir loģiski, jo agrorūpniecībā taču strādā apmēram 1500 darbinieku, bet jurists tajā ir tikai viens, tā ka slodze ir ļoti liela. Turklāt ne jau vienmēr pie manis griežas speciālisti un citi strādājošie. Tāpēc daru jums zināmu, ka nepieciešamības gadījumā varat griezties pie manis personiski jurista kabinetā agrorūpniecības administratīvās ēkas trešajā stāvā vai arī pa telefonu 56605. Cenšos nekad neatteikt ne praktiski, ne konsultāciju veidā tiem, kam nepieciešama palīdzība likumdošanas jautājumu kārtīšanā.

Agnese SEVASTJANOVA,
agrorūpniecības «Krasnij Oktjabrj» vecākā juriskonsulte

Mēs — par lauksaimnieku savienību

FJODORS GROMOVŠ,

kolhoza «Krasnij Oktjabrj» otrā ražošanas iecirkņa priekšnieks:

— Es balsoju par. Tāda savienība mums vajadzīga. Iepazīniet ar programmu un statūtiem, nonācu pie secinājuma, ka tā ir īsta organizācija, kurā iestājoties par biedriem, kopīgiem spēkiem cīnīsimies par kopējo labklājību, par lauku, mežu, visas zemes lielāku atdevi. Jūtīsimies tai tuvāki ne tikai fiziski, bet arī garīgi. Tik daudz garu gadu esam strādājuši komandējošās uzraudzības režīmā, ka esam atraduši domāt patstāvīgi, esam pat atsvešinājušies no zemes. Darbs tīrumā ir kļuvis tāds pats kā rūpnīcā pie darbgalda — savu maīņu nostrādāji un līdz nākamajai izmet visu no galvas. Taču zemkopējam nav tiesību tā rīkoties, viņam pastāvīgi jābūt kopā ar savu barotāju, ar tās dzīvnieku pasauli. Tieši pie tā atgriezties mums solās palīdzēt Latvijas Lauksaimnieku savienība. Iestājo-

šos tajā pats un aicinu to darīt arī visus mūsu iecirkņa kolhozniekus.

ANTONS USĀNS,

galvenā inženiera vietnieks darbietilpīgo procesu mehānizācijā lopkopības fermās:

— Ar katru dienu mēs aizvien vairāk pārliecināties, ka republikas Valsts agrorūpnieciskā komiteja ar tās neelasīgo un smagnējo aparātu, vietējiem darbiniekiem, būdama apaugusi ar birokrātisma sēnītēm, kurš sāknājies daudzus gadus, nav spējīga strauji pārkārtoties, kļūt veiklāka, radošāka un panākt, lai lauksaimniecība patiešām iegūtu prioritāti. Pārtikas produkti mums vajadzīgi tūlīt, šodien pat mums nepieciešams, lai efektīvāk tiktu pārstrādātas izejvielas, ko piegādā lauksaimnieciskā ražošana, lai mēs paši varētu dzīvot skaistāk un strādāt ērtāk. Agrorūpnieciskais komplekss savā darbībā jau pie-

rādītis, ka tādu uzdevumu risināšana tam vienam pašam nav pa spēkam. Vajadzīgs ilgs laiks, bet mēs gaidīt nevaram. Esmu pārliecināts, ka topošā savienība iestājas par pārdomātu un aizraujošu programmu, kurā ir vieta katram lauku cilvēkam, un ka šī savienība, pienācīgi ķerušies pie lietas, sasniegs savus mērķus. Liks atdzimt arī tam labajam un skaidrajam, kas mums bija sasniegts līdz kam. Tiek veidoti enerģiski sabiedriski formējumi, kuros apvienojas talantīgākie zemes arāji, zinātnieki, saimnieciskie darbinieki, sajūsmīnāti par pārbūves idejām un mērķiem, tās ideāliem, spējīgi līdz galam novadīt iesākto, kuri prot un var palīdzēt republikas agrorūpnieciskajam kompleksam.

Lauksaimnieku savienība man imponē kā organizācija, kurā vairāk demokrātisma; un tas ļoti veicinās darbu. Atbalstu sākušos kustību un esmu gatavs iestāties tajā.

«JAUNAIS CELS»

1989. gada 11. februāris

Jānis Kokina vārds plašākai publikai pazīstams sakarā ar ūdensslēpošanas sporta attīstību mūsu rajonā. Viņa vadībā un ar tiešu līdzdalību pie Eikša ezera (kur tāpat atrodas arī mūsu agrofirma atpūtas bāze, uzbūvētas un tiek celtas jaunas dārzkopības kooperatīva biedru mājiņas un redzami iekopti dārziņi) atrodas šī sporta veida treniņu un sacensību bāze, tiek rīkotas pat Vissavienības mēroga sacensības. Jānim Kokinam sports ir aizraušāns, sirdslieta, kam viņš atdod savu brīvo laiku, taču algu saņem par darbu starpsaimniecību celtniecības organizācijas galdnieku ceļā. Viņš teicami pārzina namdara amata noslēpumus — visas būves, kas tagad redzamas sporta bāzē, ir viņa roku darbs. Tās ir arī interesantas arhitektonisko risinājumu ziņā, praktiskas.

Bez visa tā Jānis Kokins ir mākslinieks — aizraujas ar kokgriešanu. Viņam pieder daudzi interesanti darbi, daļa no tiem rotā interjerus sporta bāzē, citas plaketes atradušas vietu draugu dzīvokļos vai paša mājās.

ATTĒLĀ: Jānis Kokins darba vietā.

J. BĒLENIEŠA foto

IECERĒTS IZPILDEI

Projektu konstruēšanas un tehnoloģiskais birojs agrofirmā «Krasnij Oktjabrj» izveidots 1986. gada rudenī.

Viss būtībā radīts no jauna un ar zināmā grūtībām: nebija telpu, mūsu rīcībā nebija nekādas tehniskās bāzes, trūka kadru. Taču, pateicoties agrofirma vadības gādībai un rūpēm, projektu konstruēšanas un tehnoloģiskais birojs tomēr tika izveidots. Jāpiebilst, ka tas izdarīts ar zināmu risku, jo par rezidenci izvēlējamies Daugavpili. Svarīgākais iemesls bija tas, ka uz vietas nespējam atrast speciālistus. Sākumā likās, ka teritoriālā nošķirtība radīs projektētāju attālināšanos no celtniekiem. Tā nenotika.

Savas bažas bija arī par to, vai mūsu birojs būs dzīvotspējīgs, vai neizirs. Pirmajās darbības dienās vairāki līdzstrādnieki neizturēja tūpšanas grūtību, aizgāja strādāt uz citām vietām, kur solīja lielākus labumus.

Pašlaik mūsu birojā ir piecpadsmit darbinieki, ievērojams pulks arī to speciālistu, kuri ar mums sadarbojas no citām projektēšanas organizācijām. Iezīmējusies jau arī noteikta tehniskā un normatīvā bāze, izveidojušās ciešas sadarbības saites ar citām projektēšanas organizācijām un pasūtītājiem. Kolektīvs jau guvis rādījumu, lai arī tas vēl nav no lielajiem, iemantojis ticību pašiem un biedru spēkiem, pārliecību par rītdienu. Gribu nosaukt vairākus apzinīgus un

iniciatīvas bagātus darbiniekus — V. Vasiļevu, M. Kuzņecovu, V. Essi, A. Ignafāni, O. Kružkovu, E. Cepļevu, V. Kudrjavcevu un citus.

Ko tad mūsu biroja kolektīvs veicis aizvadītajā laika posmā? Ne pašatšķaitē gribu minēt dažus skaitļus, bet lai lasītājus nedaudz informētu par mūsu darbu.

Biroja eksistences laikā projektēšanas darbi veikti par 353,5 tūkstošiem rubļu. Aizvadītajā, 1988. gadā šo darbu izpildījām 172,5 tūkstošu rubļu apjomā, salīdzinot ar iepriekšējo, 1987. gadu, pieaugums ir 26,2 procenti. Agrofirma kapitālās celtniecības nodaļas pasūtījumi iepriekšējā gadā veikti 74,8 tūkstošu rubļu apjomā. Gribu nosaukt nozīmīgākos projektus. To skaitā ir cietais rūpnīcas rekonstrukcija, siera rūpnīcas siltumtīkls, Aizupiešu lielferms paplašināšana, 18 dzīvokļu māja Preiļos, dzīvojamās mājas kapitālāis remonts (restaurācija) Daugavpilī. Ar konstruktoru biroja līdzdalību tiek risināti jautājumi par agrofirma objektu un Preiļu rajona saimniecību apgādāšanu ar dabasgāzi. Daudz projektēšanas dokumentu esam iesnieguši celtniecībai citos kolhozos un padomju saimniecībās, nobeigumam tuvojas piebūves projekta izstrāde Preiļu 2. vidusskolai, kur būs telpas 480 skolēniem.

Saskaņā ar jauno nolikumu par darba algām, kas ieviests pagājušajā gadā, visu bez izņēmuma darbinieku algas atkarīgas no izpildītā darba. Līdz ar to efektīvi

sācis darboties materiālās stimulēšanas faktors, kopīgie ienākumi palielinājušies. Rentabilitāte mūsu iestādē 1988. gadā bija ap 50 procentiem.

Minētie skaitļi mudina uz jautājumu par darba novērtējumu. Tas ir maz vai daudz? Domāju, ka atbilde var būt pozitīva. Vadoties no tādiem kritērijiem kā projektu dokumentācijas deficīta novēršana agrofirmā, projektu izstrādes termiņu saīsināšana, tas ir, operatīvā pieaugums, kas tik ļoti nepieciešams saimniecībām, kuras strādā jaunajos saimniekošanas apstākļos.

Nebūtu pareizi vienlaicīgi noklusēt arī par trūkumiem, kuri mūs tik ļoti satrauc. Te ir dokumentācijas izsniegšanas termiņu novēlāšanās atsevišķi gadījumi, ne vienmēr augstā kvalitāte. Lai to visu izskaustu, mūsu kolektīvam vēl daudz jāpāstrādā.

Sogad mūsu iecerēs nav mazāk svarīgas un mazāk saspringtas. Pirmajā pusgadā jāveic lielāks darbu apjoms nekā iepriekšējā gadā šajā laikā. Jāizsniegums autobāzes, kartupeļu glabātavas, 48 dzīvokļu mājas, liellopu novietnes, 18 dzīvokļu mājas Preiļos, firmas veikala un citu būvju celtniecības dokumentācija. Sakarā ar sava norēķinu konta atvēršanu, liela uzmanība būs jāpievērš mūsu finansiālajam stāvoklim. Griebtos, lai mūsu rīcībā būtu stabili un garantēti darba algas normatīvi. Pilnīgi reāla, kā man šķiet, ir pāreja uz nomas darbu. Tas vēl vairāk saliedētu un nostiprinātu kolektīvu, mobilizētu to jaunu svarīgu uzdevumu izpildei.

P. ALEKSANDROVS,

projektu konstruēšanas un tehnoloģiskā biroja priekšnieks

Smadzeņu centrs?

1. turpinājums.

Vārds «kārtība» ir ļoti apjomīgs, ar to saistās tādi jēdzieni kā tīrība, sakoptība, daiļums un tamlīdzīgi. Bet ja kas nav izdarīts kā nākas, vai arī nav īstas disciplīnas, tad mēs parasti spriežam: tur ražošanā nav kārtības, tur vadītāji nav savās vietās. Tas viss gala iznākumā pazemina darba ražīgumu, rada paviršību, vienaldzību un beigu beigās ir par iemeslu brāķa ražošanai, padārdzina padarītā vērtību.

Varbūt kādam liksies, ka tas viss jau sen saprotams un nav vajadzības lieku reizi atgādināt. Taču visiem jāzina, ka šāda attieksme traumē cilvēku dvēseles, bet it īpaši to, kuri no jauniešu vidus ierodas pie mums strādāt, to skolas audzēkņu, kurus uz mūsu pirmindas saimniecību atved mācīties cienīt darbu.

Iebraucot ciematā no Preiļu puses, cilvēks ir patīkami pārsteigts: kādreiz visu aizmirstā nīkulojošā ciemata vietā paceļas mūsdienīgas saimniecības centrs. Administratīvais korpus ar kultūras namu, ciema izpildkomitejas ēka un firdzniecības centrs. Ir puķes, tīrība un kārtība. Tieši tā arī vajag! Bet, tiklīdz nogriezies uz mehāniskā sektora pusi, tūlīt visas ilūzijas izkūp vējā. Var iedomāties visu: varbūt te pāri nesek brāzies stihiska nelaime, varbūt iekārtota metāllūzņu izgāztuve, bet tikai ne to, ka te ir tehnikas stāvvietā, kur izdarā arī sīkus remontus.

Ir caurlaižu telpas, kurās augu diennakti uzturas cilvēks, bet ar ko viņš nodarbojas diemā, kad garām brauc traktori un automašīnas — tie pārvietojas bez jebkādas pārbaudes. Stāsta, ka dežurants fiksēto tehnikas izbraukšanu un atgriešanos pēc darba. Būtu jau lieliski, bet nav iespējams noticēt: kā var ielāgot prātā vai paspēt pierakstīt uz papīra automašīnu un traktoru numurus, vadītājus, ja garām tie aizdrāžas liela ātrumā?

Aiz sarga mājiņas atrodas malka, lai arī šīs telpas jau sen pārvestas uz apsīdi no centrālās katlu mājas. Varbūt tādēļ, ka šī māja darbojas slikti un visādam gadījumam jābūt rezerves variantam? Taču šī paši katlu māja apsīda arī ražošanas telpas, dzīvojamās mājas, un nekādi stargadījumi nav bijuši novēroti.

Automašīnu stāvvietā. Pasarg dievs, kā te tik nav! Dēļ, metāllūzņi, lupatas juku jukām ar izlieto eļļu. Ir taču tā, ka katrs cilvēks pēc darba sakopj vietu, kur strādājis, bet kāpēc gan par to aizmirsuši autotransporta darbinieki? Dzird runājumā: «Laukums par mazu — nav kur novietot tehniku!» Taču tam nepavisam nevar piekrist. Patiešām,

tehnikas daudz, bet kālab tad kopā ar mašīnām, kuras ir tehniskā kārtībā, mēģinās vecas kravas kastes, kabīnes? Rudens pusē no automašīnām noņēma graudu sējmašīnu iepildes agregātus, bet kālab tie līdz pat šim brīdim šeit, kālab nav uz speciāli iekārtotā laukuma. Ja autotransporta dienesta vadītāji nemeklēs objektīvus iemeslus, bet transporta vienības racionāli izvietos uz laukuma un arī sakops to pašu, varēs «atrast» vismaz 25 procentus brīvu platību. Būs arī pašiem patīkamāk paskatīties uz tādu kārtīgu laukumu. Un arī šoferi kļūs labāki, jo viņiem katru vakaru nogurušiem pēc darba nebūs jāmeklē «vieta zem saules», kur novietot automašīnu.

No remonta un uzglabāšanas boksiem plūst strautiņš, ūdens, sajaucies ar eļļu un netīrumiem, nonāk dīķī, bet no tā tālāk Feimankas upītē, kurā pa ūdens virsmu rotāļas košas varavīksnes. Jau sen aizliegts tehniskajām vajadzībām lietot artēzisko aku ūdeni, bet mums par to viens pīpī. Līdzās uzcelta transporta apskates un remonta estakāde, kura nu kļuvusi velns zina par ko. Varat apskatīt un dot precīzāku apzīmējumu. Taču tiem šoferiem un vadītājiem, kuri te strādā, mājās tomēr tādu nekārtību nav.

Tālāk pirmā un otrā ražošanas iecirkņu tehnikas novietnē tāda pati kārtība. Traktori novietoti dažādos leņķos viens pret otru, starp tiem tāpat «glabājas» tehnika, ko izmantoja vasaras mēnešos un kam tagad vieta īpaši uzglabāšanas laukumā, tepat mēģinās arī metāllūzņi un vēl vajadzīgās detaļas, mezgļi, ko mehānizatori atstājuši, jo tobrīd šo detaļu nevajadzēja. Visapkārt izmēģinātas eļļainas lupatas, teritorija nolaistīta ar eļļu, kura, sajaucoties ar notekūdeņiem, aizplūst uz upi.

Sevišķi vērtīgu agregātu uzglabāšanai uzcelti šķūņi, taču tajos «nelabais var kāju nolauzt». Kombine novietojas šķūnim, lai vārtus nevirinātu ciet un valā, tādējādi velni nešķīstus spēkus, tie vispār noņemti. Bet kārtības no tā nav kļuvis vairāk. Tagad sniega nav, silts kā pavasarī — vai tad nav pats ērtākais laiks kārtības ieviešanai? Mehānisko darbnīcu iekšējās darba vietas mehānizatori šād tad vēl sakopj, taču remontā šeit novietoti tik netīrus traktorus (kā gan tādos gadījumos var noteikt, kas tad īsti jāremontē?), ka šī kārtība izkūp jau nākamajā mirklī.

Kādreiz darbnīcu priekšā pie ieejas bija zaļš laukumiņš, nožogots zāliens, tagad no tā visa palikušas tikai atmiņas un netīrumu čupa. Sējiņa salauzta, šoferi, tīrot kravas kastes, izgrūž atkritumus. Gluži tāda pati aina vērojama arī no otrās puses, kur stāv traktori.

Turpinājums sekos

Nepieciešamība pēc barības vielām dzīviesdarbības uzturēšanai plus pēdējie divi grūsnības mēneši pieaugušām govīm dienā

Dzīvsvars (kg)	Barības enerģija		Neatfīrītāis proteīns (g)	Kalcijs (g)	Fosfors (g)	A vitamīns (1000MV)
	NEI* (Mkal.)	SBV** (kg)				
350	8.42	3.71	642	23	16	27
400	9.30	4.10	702	26	18	30
450	10.16	4.47	763	29	20	34
500	11.00	4.84	821	31	22	38
550	11.81	5.20	877	34	24	42
600	12.61	5.55	931	37	26	46
650	13.39	5.90	984	39	28	50
700	14.15	6.23	1035	42	30	53
750	14.90	6.56	1086	45	32	57
800	15.64	6.89	1136	47	34	61

Nepieciešamība pēc barības vielām piena ražošanai vienā dienā

Dzīvsvars (kg)	Barības enerģija		Neatfīrītāis proteīns (g)	Kalcijs (g)	Fosfors (g)
	NEI*	SBV**			
2,5	0,59	0,260	72	2,40	1,65
3,0	0,64	0,282	77	2,50	1,70
3,5	0,69	0,304	82	2,60	1,75
4,0	0,74	0,326	87	2,70	1,80
4,5	0,78	0,344	92	2,80	1,85
5,0	0,83	0,365	98	2,90	1,90
5,5	0,88	0,387	103	3,00	2,00
6,0	0,93	0,410	108	3,10	2,05

Izmaiņas dzīvsvārā laktācijas periodā — barības vielas uz vienu svara izmaiņu kilogramu

Svara zudumi	—4,82	—2,17	—320
Piesvars	5,12	2,26	500

NEI* — laktācijai nepieciešamā neto enerģija.

SBV** — kopējais sagremojamo barības vielu daudzums.

LOPU BAROŠANAS ĀBECE

TĀ RĪKOJAS KANĀDĀ

PIENA GOVJU BAROŠANA

Ģenētiski augstāzīgām govīm piena produktivitāti parasti limitē tikai patērētās barības daudzums. Tādas govīs vienkārši nespēj apēst pietiekami daudz barības, lai pilnībā apmierinātu savas fizioloģiskās un produkcijas ražošanas vajadzības. Šajā sakarībā ir ārkārtīgi svarīgi, lai šādām govīm tiktu sastādītas ēdināšanas programmas, kas pilnībā atbilst viņu vajadzībām. Dažās pirmajās laktācijas nedēļās augstāzīgās govīs nav spējīgas apēst tādu barības daudzumu, kas apmierinātu viņu vajadzības pēc enerģijas, taču šo enerģētisko nepietiekamību var kompensēt ar tauku rezervēm. Bet jāņem

vērā, ka olbaltumvielas govju organismā nogulsnes tikai ierobežotā daudzumā. Tāpēc ir ļoti svarīgi, lai augsti produktīvās govīs saņemtu tādu lopbarību, kurā ir liels olbaltumvielu saturs.

Barības vielu nepieciešamība piena lopu ganāmpulkā

Aprēķinot barības devas piena lopu ganāmpulkam, nepieciešams ņemt vērā govju vajadzību pēc barības vielām, lai uzturētu dzīvību, kā arī nodrošinātu augšanu, spējas vairoties un dot pienu. Dati, kas raksturo katras kategorijas nepieciešamību pēc barības vielām, doti tabulās:

«JAUNĀIS CEĻŠ»

ZEMENTOMĀTI

Nesen, iegriežoties veikalā «Sēklas», noklausījies divu sieviešu sarunu par zementomāti. Kādreiz no kaut kā dzirdējušas, ka tas esot gluži vai brīnumaugs un no tā gatavojot ļoti garšīgus ēdienus. Taču viņas nezināja, kad tad īsti jāstāda zementomāti un kādus ēdienus no tiem var pagatavot. Šodien mūsu nodaļā tad arī būs runa par to.

Var audzēt visās atklātās platībās, kur aug parastie tomāti. Augļiem ir patīkama garša, tos var lietot gan svaigā veidā, gan arī pārstrādājot. Ja augļus ievāc nenogatavojušos, tie var uzglabāties visu ziemu. Uzskata, ka zementomātiem ir dziednieciskas spējas, ar tiem var ārstēt nieres. Pirms lietošanas augļi katrā ziņā jāaplej ar vārošu ūdeni, lai tādējādi no to virsmas noskalotu lipīgo vielu.

Zementomāta krūms sasniedz 30-40 centimetru augstumu. Augļi ir gaļīgas ogas dzeltenoranžā krāsā ar patīkamu zemu smaržu. Ogas atrodas maisīnās, kuri, kad tās pilnībā nogatavojušas, pārplīst.

Kā izaudzēt šo reto augu? Sēklas jāiesēj marā beigās vai aprīļa sākumā kastītēs ar zemes un trūdvielu (1:1) maisījumu. Sēklas vispirms kodināmas violetajā kālijā permanganāta šķīdumā, paturot piecpadsmit minūtes, pēc tam labi jānomazgā un jāizsijā. Vislabāk sēt tad, kad parādās dīglu aizmetņi. Šim nolūkam kodinātās un mitrās sēklas saber uz mīkstas lupatiņas un piecas dienas uzglabā siltā istabā, kur temperatūra nav zemāka par plus divdesmit grādiem. Kad parādās aizmetņi, jāizsijā kastītē. Pēc tam, kad izlīdušas divas vai trīs īstās lapas, tos pārstāda papīra glāzītēs. Uz zemi pārvieta maijā. Bedrīšu dziļums ir līdz 15 centimetriem, tās sagatavotas jau iepriekš. Katrā bedrītē jāieber tējkarote pelnu, sauja trūdvielu un viss jāsamaisa ar zemi. Ieteicams labi apliet ar ūdeni un novietot pa vienam augam. Sākot ar jūnija beigām, ik pēc desmit piecpadsmit dienām jāaplaista ar putnu vai govju mēslu šķīdumu (1:12). Jūlija pirmajā pusē, lai palielinātu augļu skaitu, nokniebj augu zaru galotnītes.

Pēc dienām astoņdesmit kopš iestā-

dīšanas sāk ienākties augļi. Pazīmes, kas par to liecina, ir maisīņu žūšana, tie kļūst gaišāki, iegūst spilgti oranžu nokrāsu. Nogatavojušies augļi nokrīt zemē un sausā laikā uz tās var ilgi saglabāties. Tie, kuri nav paspējuši nogatavoties uz lauka, to lieliski izdara glabātavās. Nedrīkst ievākt pēc lietus, kad maisīni ir samirkuši. Rudenī novāktie negatavie augļi uzglabāšanas laikā vēl arī pieaug līdz saviem normālajiem apmēriem.

No zementomātiem var gatavot kompotu, ievārtījumus, tos zāvēt un izmantot pīrāgu pildījumam. Pirms apstrādes augļi jānomazgā, tiem noņemot maisīnus, tad uz minūti trim iemērc vārošā ūdenī. Tādā veidā tiek no virspuses aizskalotas lipīgās vaskveida vielas.

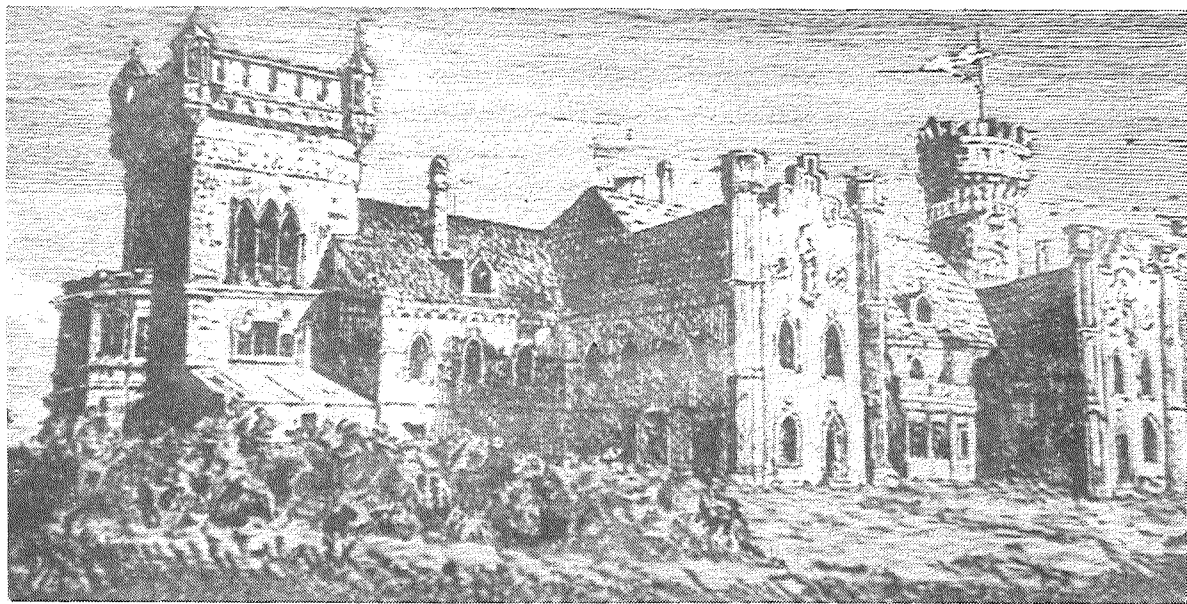
Ievārtījumu gatavo šādi. Pēc trīs minūšu ilgas apstrādes vārošā ūdenī augļi jāizņem no katla, jānokāš, lai nofok viss ūdens. Atsevišķi sagatavo cukura sīrupu ar tādu aprēķinu, lai uz kilogramu augļu būtu puslitrs ūdens un 500 grami cukura. Sīrups jāuzsilda, kamēr cukurs izkūst, tad jāpavāra trīs četras minūtes un jāaplej augļi katlā. Jāļauj, lai pēc tam viss nostāvas stundas četras. Tad vēlreiz jāpievieno 500 grami smalkā cukura, rēķinot uz augļu katru kilogramu, uzmanīgi, pastāvīgi apmaisot, jāuzsilda, kamēr cukurs pilnīgi izšķīst, un tad desmit minūtes jāvāra, panākot, lai masa vārītos vieglītiņām. Jānoņem no uguns un jāatstāj uz sešām stundām nostāvēties. Tad vēl pieber klāt pa 100 gramiem cukura uz katru kilogramu augļu un no jauna vāra piecpadsmit minūtes. Ievārtījums ir gatavs, ja atdzisis piļiens neizplūst. Tad to var ieliet burciņās un nolikt uzglabāties.

No ievārtījuma var pagatavot zementomātu cukātus — sacukurotos augļus. Šim nolūkam ievārtījums jāpavāra piecas desmit minūtes, tad jāizlej sietā un jāļauj, lai sīrups notek. Tad augļus noliek uz pannas, pārklāj ar biezu papīru un zāvē cepeškrāsnī 35 — 40 grādu temperatūrā. Var zāvēt arī tieši istabā. Apzāvētos augļus apkaisa ar smalko cukuru un saber traukā, kurā paredzēta to glabāšana.

K. IVANOVA

sākusi darboties agrofirma jaunajā sabiedriskajā ēkā, kas nodofa ekspluatācijā Riebiņu ciemata centrā, Parka ielā. Sadzīves pakalpojumu punkta pieņemēja arī jaunajās mājās ir Raisa Volkova, kuru ciema laudis pazīst pēc viena gada darba vecajās telpās. Gaišumu, siltumu, plašumu — labākus darba apstākļus tagad ieguvusi Raisa. Gribētos saņemt vēl vienīgi garantētu darba samaksu. Citās lauku saimniecībās, kur ieinteresēti, lai kadri nemainās nevajadzīgi bieži, šo lūgumu cenšas izpildīt.

Bet kādus pakalpojumu veidus jaunajās telpās SPK sniegs Riebiņu ciema ļaudīm?

Mainīgajā pasaulē

Dzīve nestāv uz vietas, mainās daba un viss, kam kāds sakars ar tās parādībām. Cilvēks, koks, puķe, dzīvnieks un kukainis piedzimst, dzīvo un aug, nomirst. Latviešu tautas dziesmās par mūžīgiem ieskaifti trīs: akmens, ūdens un Saule. Vienas cilvēku dzīves ir par maz, lai pamanītu pārmaiņas, sacīsim, akmeņi un redzētu, ka tas nav mūžīgs. Tas dzīvo kopā ar mainīgo dabu, tāpat gadu gaitā paliek vecs un sairst. Vairāk par vienu cilvēka mūžu saglabājas arī viņa roku darinājumi. Mēs tagad varam tikai iedomāties, cik lieliski un skaisti savā laikā bija Akropole vai Kolizejs, citi cilvēka ģenija brīnumdarbi, skatoties uz drupām, kas nonākušas līdz mūsu laikam. Mūsu novadā

Frizētava, noma

Pirmām kārtām, te būs visi tie pakalpojumi, kas agrāk, — vilnas apmaiņa

pret adījumiem un tautiskiem audumiem, apģērbu pieņemšana ķīmiskajai tīrīšanai, veļas mazgāšanai, apavu pieņemšana remontā, aizkaru stangu piedāvājums.

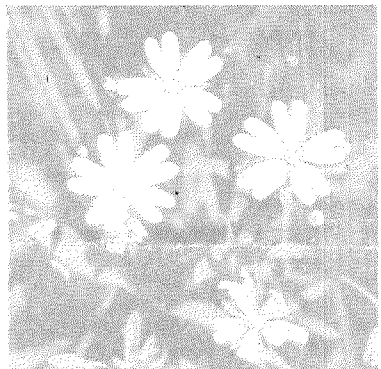
Bet ir arī jaunumi. Seit tagad var iznomāt traukus dažādu svīnību gadījumos. Un vēl — kopš 2. februāra sākusi darboties frizētava. Sākumā plaša profila friziermeistare (gan vīriešiem, gan sievietēm) Margarita Kazaka brauca pie mums divas reizes nedēļā — ceturtdienās un sestdienās,

taču nule aizvadītajā nedēļā strādāja arī otrdien. Darba laiks ceturtdienās no 10 līdz 17, sestdienās no 9 līdz 15. Tiek domāts par apmeklētāju laika taupīšanu: kad sadzīves pakalpojumu punkta tālruni pieslēgs telefonu tīklam, rindu pie friziera būs iespējams pieteikt pa telefonu 56867.

Iedzīvotāju ērtībai drīzumā te plānots iekārtot televizoru un radio remontdarbnīcu. Sadzīves pakalpojumu kombināta vadība sola sūtīt uz Riebiņiem arī apģērbu piegriezēju.

M. Austruma

APSVEIKUMI

fik lielisku drupu nav, bet savu «jaukumu» rada arī mirstošais mednieku namiņš Preiļupes krastā Anspokos, bijusī muižas ēka Preiļu parkā, ko lepiņi dēvējam par pili. Pēc tam, kad tā vairākus gadus kopš liktenīgās ugunsgrēka dienas bija nostāvējusī bez jumta, beidzot tomēr apjūmta, bet pagaidām tālāk par to darbs nav pavirzījies, un te joprojām strādā ne-gausīgais laika zobs, kura vienīgais un galvenais uzdevums ir visu padarīt vecāku.

Šajā zīmējuma reprodukcijā Preiļu pils redzama jaunības spožumā, pirmatnējā izskatā. Mūsu dienās skatāmā jau tikusi pārbūvēta, bet tagad savu «roku» pieliek arī laika straujā un neapstauramā skejra.

DABAS STURĪTIS

UZ PASTAIGU

Fenomens

Cerību krūms pie loga jau sāk vērt pumpurus — cauri brūnajai miziņai pa sīkajām plaišņām spraucas lapīnu maigais zaļums. No pastaigas pa laukiem pārnesam kārklu zaru, kurš izpušķojies ar savu pūpolu baltajām ai-tiņām... Arī ievu tievīņie zariņi jau pamanījuši pavasari... Tagad, kad līdz astronomiskā pavasara iestāšanās brīdim ir vēl pusotra mēneša? Šajā laikā pa laukiem vēl auļot sniegpuķeņa zirgiem, lai februāris varētu atgriezt savu seno nosaukumu. Bet te nu bija — viss gluži kā pavasari, tikai vizuāls vien vēl nemana. Sinoptiķi pa radio un televīziju, laikrakstos vienā balsī apgalvo, ka sagaidāms tikai silts laiks, fenologi brīnās, ka kaut kas tamlīdzīgs mūsu platuma grādos agrāk nav novērots. Saņemam ziņas, ka nepiedzīvots siltuma vilnis aizvēlies arī līdz ziemeļiem, ka sākot kust ledāji un, nedod dievs, ja tā turpināsies, tad no katastrofas neizbēgt...

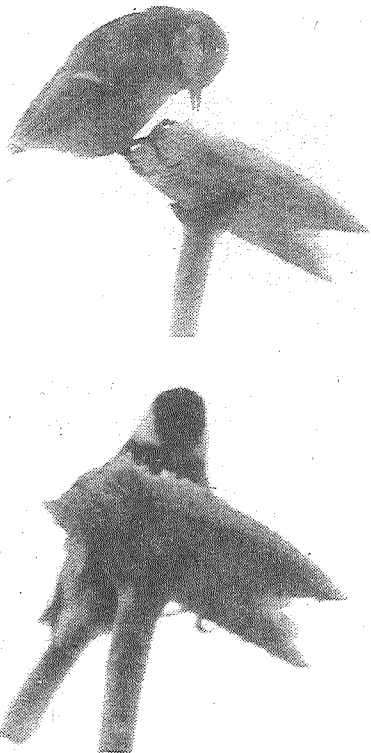
Kas tad ir noticis? Uz šo jautājumu pagaidām vēl neviens nevar dot kaut cik precīzu atbildi. Zinātnieki uzskata, ka visam par iemeslu ir tas, ka cilvēka darbības rezultātā atmosfērā uzkrāties daudz ogļskābās gāzes un radies tā saucamais «siltumnīcas efekts». Kā apgalvo speciālisti, tad jau arī aizvadītais gads bijis visilgākais uz mūsu planētas pēdējos simt gados. Interesanti piebilst, ka astoņdesmitajos gados no mūsu gadsimtā novērotajiem desmit sil-tajiem gadiem «iekrīt» tieši seši. Mas-kavā jau 110 gadus veic dabas novē-rošanu, un šī darba rezultāti liecina, ka tikai šogad pirmo reizi tik silti bijusi un ir janvāris un februāris.

Laiku pa laiku paaugstinās tempe-

ratūra Klusā okeāna augšējos slāņos tropu joslā, tam ir milzīgs iespaids uz visu mūsu planētas klimatu.

Dabas kaprīzes rada ne tikai ne-izpratni, bet izraisa arī bažas, satraukumu. Jebkurai anomālijai par ierosi-nātājiem bijuši kādi iemesli, līdzsvara izjaukšana dabā. Cik tālu un kā var at-tīstīties iesākušies procesi, pie kā tie var novest? Pilnīgi saprotams, ka nav vienas valsts spēkos nodarboties ar tik globālām problēmām. Pagājušā gada novembrī Ženēvā notika klima-tisko izmaiņu starpvaldību grupas pir-mā sesija, šī grupa darbojas Vispasau-les meteoroloģiskās organizācijas iet-varos. Izveidotas trīs darba grupas, no kurām viena nodarbojas ar klima-tisko izmaiņu ievāktās informācijas zinātnisko nopamatošanu, otrai izdota noformulēt iespējamās rīcības taktiku un stratēģiju, bet trešajai — paredzēt klimatisko izmaiņu iedarbību uz ap-kārtējo vidi un tās sociāli klimatiskās sekas. Pie kādām atziņām nonāks šīs grupas, tas mums būs vēl jāuzzina.

Nu, bet ko tad sola tuvākā nākotne? Laikam gan īstas ziemas šogad vairs neredzēt. Pēc temperatūras pazemi-nāšanās par dažiem grādiem ap fe-bruāra vidi, tā nogalē no jauna atgrie-zīsies siltais laiks. Bet tur jau arī, kā sa-ka, marts ar roku aizsniedzams. Ka-lendārais pavasaris šogad iestāsies 20. martā pulksten 18 un 28 minūtēs, kad Saule ieies Auna zodiaka zīmē. 26. martā sākas vasaras laiks, kad pulkste-ņa rādītāji jāpavirza par stundu uz priekšu, bet, tā kā mūsu republikā pāriet uz vietējo zonas laiku, tad mums tas nebūs jādara. Bet rudenī pārbīdī-sim par stundu atpakaļ — pāriesim uz savu vietējo ziemas laiku.

VAIRS NENĀK

Tiklīdz šoziem strauji sāka kust sniegs, pazuda mūsu viesņas, kas no agriem rītiem un augām dienām rosī-jās pie loga, uzknābājot barību, ko tām likām uz plauktiņa — zīlītes. Mūsu nemiera dvēseles laikam par labāku atradušas uzturēšanas mežos, savā ierastajā vidē, dzimtajā pusē, bet mūsu palīdzība tām vajadzīga tikai ekstre-mālos apstākļos. Lai viņām tur labi klājas!

85 gadu jubileju februārī atzīmē
Marija TIHOMIROVA,
uz 80 gadiem atskatās
Agafija ČERNOBROVA,
Anna BAHANOVA,
uz 70 gadiem —
Vassa DAŅILOVA,
uz 65 gadiem —
Vladimirs ALEKSANDROVS,
Nina IVANOVA,
Tekla KAŽA,
Monika PRIKULE,
Fjodors SELEŽNEVS,
uz 60 gadiem —
Natālija SIVCOVA,
Jevģenijs SIVCOVS,
Grigorijs MEDVEDEVS,
Ivans GVOZDEVS,
Jāzeps MAĻINA,
uz 55 gadiem —
Agafija MASLOBOJEVA,
Marija KIRIČENKO.

Sīrsnīgi sveicam jūsu jubilejās, no-vēlam možu garu un daudzus radoša darba gadus.

Agrofirma «Krasnij Oktjabrj» administrācija un sabiedriskās organizācijas

PĀRDOD

viensētu Runcavnieku sādžā, 7 kilo-metru atālumā no Preiļiem un 2 — no Pieniņiem. Cena pēc vienošanās. Zvanīt pa tālruni 23643, Janošam Pastaram.

LĪDZJŪTĪBA

Izsakām dziļu līdzjūtību
Skaidrītei MORNIECEI
sakarā ar TEVA priekšlaicīgo nāvi.
Agrofirma «Krasnij Oktjabrj» administrācija, partijas, arod-biedrības un komjaunatnes org-anizāciju komitejas

Redaktors A. RANCĀNS

JAUNAIS CEĻŠ

Laikraksts «Jaunais Ceļš» («Новый путь») iznāk 1 reizi nedēļā latviešu un krievu valodā sestdienās. Foto-salikums.

Redakcijas adrese. 228273 Preiļu rajona Riebiņu ciemā, agrofirma «Krasnij Oktjabrj». Telefons — redaktoram un nodaļas vadītājam — 56732

Met. Pasūt. 1100 675

Iespiests Latvijas PSR Valsts izdevniecību, poli-grāfijas un grāmatu tirdzniecības lietu komitejas Dau-gavpils tipogrāfijā. Formāts — 1 nosacīta iespie-d-loksne.